

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul, de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01 august 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018, în cauza penală, în privința lui

Scutari Alexandr XXX, născut la XXX,
domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.03.2017 pînă la 01.08.2017;

Instanța de apel de la 14.11.2017 pînă la 07.02.2018;

Instanța de recurs de la 29.03.2019 pînă la 05.06.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 01 august 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Scutari Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu care a fost condamnat la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c..

S-a admis parțial acțiunea civilă și dispusă încasarea de la Scutari Alexandr în beneficiul lui Marețchi Vladimir a prejudiciul moral în mărime de 25 000 lei, iar acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu.

S-a încasat de la Scutari Alexandr în beneficiul statului suma de 84 lei, cu titlu de cheltuieli în legătură cu judecarea cauzei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Scutari Alexandr la 29.12.2016, în perioada de timp cuprinsă între orele 20:30 până la 21:00, treaz și cu permis de conducere, conducând automobilul de model „Opel Kadet” cu n/î XXX, pe bd. Dacia, din direcția str. Burebista spre str. Grădina Botanică din mun. Chișinău, nu a manifestat dexteritate în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a ținut cont de situația rutieră, precum și cea care determină viteza de circulație, încălcând astfel prevederile normelor prevăzute la pct. 45 alin. 1) lit. a), b) și d) și alin. 2) din Regulamentul circulației rutiere al R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căruia: „1) *Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau*

chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.” și în timpul efectuării manevrei spre stânga nu a cedat trecerea pietonilor, care erau antrenați în traversarea drumului pe trecerea de pietoni, la semnalul verde a semaforului pentru pietoni, de la stânga spre dreapta, relativ deplasării mijlocului de transport condus de către acesta, încălcând astfel și prevederile normei prevăzute la pct. pct.40 alin. 1) lit. b) din același Regulament potrivit căruia: „1) înainte de virajul la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie: b) să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte sau la dreapta, precum și pietonilor.”, urmare a căror fapte l-a tamponat frontal pe cet. Mareșchi Vladimir Anatolie a. n. 07.12.1961, în consecință, în urma impactului produs, pietonului Mareșchi Vladimir Anatolie, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 234/D din 02.02.2017, i-a fost cauzată o vătămare corporală medie sub formă de: „fractura osului tibial drept cu hemoartoză la acest nivel; fractura bazei falangei proximale deget I mâna dreaptă și edem cu exorații a țesuturilor moi a feței.”

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, partea vătămată Mareșchi Vladimir și avocatul său Bîrcă Ludmila au declarat apel și apel suplimentar, prin care au solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei noi decizii, prin care în privința inculpatei Scutari Alexandr să fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu privarea de dreptul de a conduce unități de transport pe un termen de 2 ani și încasarea de la ultimul în beneficiul părții vătămate Mareșchi Vladimir a prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei și material în mărime de 36 521,51 lei.

În susținerea apelului declarat, partea vătămată și avocatul acesteia au reiterat circumstanțele cauzei menționând că în urma accidentului rutier nominalizat părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Din cauza bolii ultimul mai departe nu poate să activeze în câmpul muncii, din care motiv a depus o cerere de concediu din cont propriu. La moment partea vătămată nu primește careva indemnizații și nu are surse pentru existență, fiind integral doar la întreținerea soției și mamei sale care este pensionară.

Mai notează partea vătămată că a suportat o operație chirurgicală, a avut suferințe fizice și psihice enorme. Considera că va fi invalid pe viață și în viitor nu va putea să se deplaseze singur pe picioarele sale. Pierduseră interesul de a mai fi în viață, deoarece era o abuza pentru familia sa. Toate celea indicate supra demonstrează că a suferit un prejudiciu moral enorm care nu poate fi recuperat doar în echivalent bănesc de 25 000 lei.

Totodată, partea vătămată face remarcă și la pedeapsa aplicată inculpatului Scutari Alexandr indicând că este foarte blîndă.

Specificând că legislația prevede pedeapsă și cu închisoare până la trei ani și totodată și aplicare pedepsei complementare cu dreptul de a conduce mijloace de transport, cu toate că legea prevede cele menționate instanța de fond nu a aplicat prevederile indicate.

3.1. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Andrușceac Victor în numele inculpatului Scutari Alexandr, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să se aplice pedeapsa sub formă de amendă la limita minimă iar acțiunea înaintată de partea vătămată să fie admisă în principiu urmând că asupra cuantumului despăgubirilor materiale și morale să se pronunțe instanța în ordine procedurii civile.

În motivarea apelului declarat avocatul a indicat că, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală și art. 61, 75 Cod

penal, deoarece executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau psihice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, infracțiunea incriminată inculpatului este mai puțin gravă, a fost comisă din imprudență, inculpatul a manifestat un comportament corect, și-a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii imputate, solicitând aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, anterior aceasta nu a fost condamnat nici penal, nici contravențional, la locul de trai este caracterizată pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, a recuperat parțial prejudiciul cauzat prin acțiunile sale, fapt confirmat și de partea vătămată, art. 264 alin. (1) stabilește doar cuantumul maxim al amenzii, ceea ce permite prin prisma art. 64 alin. (3) și art. 264/1 Cod de procedură penală să fie aplicată amenda într-o mărime mai mică.

3.2. Totodată a declarat apel suplimentar și avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, solicitând admiterea retragerii parțiale a apelului în partea contestării pedepsei, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond și anume în partea civilă, a pronunța o nouă hotărâre, prin care a admite acțiunea civilă în principiu cu stabilirea mărimii în procedură civilă.

În motivare a indicat că, motivele admiterii prejudiciului moral se bazează pe fapte viitoare sau partea vătămată indică că a suferit prejudiciu deoarece pe viitor nu va putea timp îndelungat - să activeze, în asemenea situație acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu dar mărimea examinată în cauză civilă.

Instanța de fond a stabilit prejudiciul moral pe motive care încă nu sau produs. În motivarea concluziei instanța de fond a stabilit precum că acțiunea civilă este întemeiată și argumentată, dar totuși în partea dată consideră că instanța prematur a stabilit suma prejudiciului moral deoarece faptele și motivele suferințelor sunt viitoare ceea ce nu poate constitui la stabilirea mărimii prejudiciului moral.

A fost omis de instanța de fond expunerea față de toate circumstanțele ce se referă la prejudiciului moral, în sentință fiind menționat și constatat faptul precum că inculpatul în primele zile după accident a înmănat suma de 7 000 lei părții vătămate, dar prejudiciul fiind stabilit de 25 000 lei, astfel nu sa elucidat și soluționat cert care va fi prejudiciul real 25 000 lei cu sau fără cele 7 000 lei achitate, inculpatul fiind obligat la repararea prejudiciului de 32 000 lei în total, sau cele 7 000 lei incluse în suma de 25 000 lei. În concluzie avocatul Russu Ivan a menționat că s-a făcut omisiune în sentință ceea ce demonstrează că acțiunea civilă integral urmează a fi admisă în principiu dar mărimea acesteia de a fi stabilită în acțiune civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018, a fost respins ca tardiv apelul suplimentar al avocatului Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr.

A fost respins apelul avocatului Victor Andrușceac în numele inculpatului Scutari Alexandr, apelul părții vătămate Vladimir Marețchi și apelul suplimentar al avocatului Ludmila Bîrcă în numele părții vătămate Vladimir Marețchi, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul central din 01 august 2017, ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, conform recipisei din dosar (f.d. 103), la data de 01.08.2017 inculpatul Scutari Alexandr, a primit copia sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul central din 01.08.2017 care a semnat dovada de primire, suplimentar inculpatului i-a fost eliberată copia sentinței tradusă în limba rusă la 08.11.2017 (f.d. 113), apel în interesul inculpatului a fost depus în termen de către avocatul acestuia Andrușceac Victor la data de 10.08.2017.

Totodată instanța a constatat că, avocatul Russu Ivan nu a participat în prima instanță, dar a încheiat contract de asistență juridică cu inculpatul la data de 05.12.2017 conform datelor din mandat, făcând cunoștință cu sentința contestată tot atunci care i-a fost prezentată de către inculpat, însă apelul suplimentar în numele inculpatului Scutari Alexandru, a fost depus în ședința instanței de apel la data de 31.01.2018, fără a justifica omiterea termenului privind depunerea apelului suplimentar, precum și fără a solicita repunerea în termen.

Urmare a celor expuse mai sus, ultima zi pentru a declara apel pentru avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr este data de 20 decembrie 2017.

Astfel, ne cătând la faptul că potrivit legii și în sentință este indicat termenul de 15 zile pentru atac, avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr a declarat apelul abia la 31 ianuarie 2018, după ce a fost depășit termenul de depunere a apelului suplimentar, fără a invoca careva temeiuri de omitere a termenului de atac. În ședința instanței de apel, avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr nu a prezentat instanței careva dovezi obiective care ar motiva omiterea termenului de atac al sentinței atacate.

Astfel, instanța de apel a considerat că nu au fost prezentate motive pentru repunerea în termen a apelului declarat de către avocatul Russu Ivan și urmare a celor menționate, apelul urmează a fi respins ca depus peste termen.

Totodată, instanța de apel a conchis că, prima instanță just a stabilit inculpatului pedeapsa penală în formă de amendă în mărime de 500 u.c., echivalentul a 25 000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport, aceasta fiind echitabilă și proporțională în raport cu fapta comisă.

În atare situație, se apreciază că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, aplicând pedeapsa pentru fapta indicată just individualizată în raport cu prevederile Legii penale ce reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, pedeapsa având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a conchis că aplicarea unei sancțiuni mai blânde este contrară scopului legal al pedepsei penale, deoarece nu va atinge restabilirea echității și poate genera riscul percepției de către inculpată și/sau de terțe persoane a sentimentului de impunitate, însă la ca prima instanță echitabil a stabilit pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de amendă.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apelantului referitoare la faptul că amenda aplicată de prima instanță este excesivă în contextul în care inculpatul nu are un loc de muncă și este pensionar, deoarece aceste aspecte sunt apreciate în vederea neaplicării pedepsei maxime, însă nu determină reducerea cuantumului amenzii aplicate, la determinarea căreia instanța deja a ținut cont de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, astfel încât trimiterile apelantului Andrușceac Victor la această normă nu justifică admiterea apelului declarat în partea ce ține de reducerea amenzii penale stabilite inculpatului, cu atât mai mult că amenda în mărime de 500 u.c. aplicate inculpatului, este una minimă care putea fi aplicată conform prevederilor art. 64 (3) Cod penal.

La fel, instanța de apel a conchis că, în speță nu se întrunesc temeiurile legale pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, potrivit alin. (1) al căruia persoana

care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (1¹), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Or, din conținutul acestei norme reiese că condițiile specificate în textul articolului dat urmează a fi întrunite cumulativ pentru aplicarea art. 55 Cod penal, inclusiv în vederea reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

În cazul dat inculpatul a reparat doar parțial prejudiciul cauzat, achitând părții vătămate suma de 7 000 lei, însă neachitând prejudiciul moral, nici în partea în care a fost de acord cu suma solicitată, aceasta neintervenind față de partea vătămată pe parcursul examinării cauzei în vederea soluționării acestei chestiuni, astfel încât în speță nu se întrunesc cumulativ condițiile instituite de art. 55 alin. (1) Cod penal pentru liberarea inculpatului Scutar Alexandr de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță, instanța de apel a reținut prin prisma art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil că părții vătămate în speță i-au fost cauzate atât suferințe fizice, cât și suferințe psihice.

Prin urmare instanța de apel a susținut poziția primei instanțe cu referire la repararea prejudiciului moral cauzat părții vătămate în sumă de 25 000 lei, pe care instanța o apreciază ca fiind echitabilă în raport cu suferințele cauzate acestuia din urmă și proporționale faptei săvârșite și consecințelor survenite, fiind cert că încasarea unei sume inferioare acesteia este contrar sensului și scopului normelor sus-indicate, la fel cum adjudecarea unei sume mai mari ar fi disproporționată.

Cu referire la apelul avocatului Bîrșcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir, în partea ce țin de încasarea și a prejudiciului material în mărime de 36 521, 51 bani, instanța a notat că, acțiunea civilă în cadrul procesului penal a fost înaintată de către partea vătămată Marețchi Vladimir în prima instanță, prin care ultima a solicitat încasarea doar a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, iar prejudiciul material îl va solicita în cadrul unui proces civil aparte (f.d. 88), lucru care a fost luat în considerație de către prima instanță care a admis în principiu acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material.

Astfel, în opinia instanței de apel schimbarea poziției părții vătămate în instanța de apel în partea ce țin de modificarea acțiunii în sensul măririi pretențiilor, nu este una plauzibilă, or aceasta depășește fondul cauzei, care se judecă în limitele revendicărilor formulate în prima instanță.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui Scutari Alexandr, de a înăspri pedeapsa și admiterea integrală a acțiunii civile solicitate. Recurenții invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei față de inculpat a instanțelor de fond, motivînd că, pedeapsa aplicată lui Scutari Alexandr nu este proporțională faptelor comise. Totodată, recurenții menționează că, partea vătămată întemeiat și-a schimbat poziția în partea ce țin de modificarea mărimii pretențiilor în partea acțiunii civile în faza instanței de apel, ori, partea vătămată a prezentat probe privind

încasarea prejudiciului material. De asemenea, recurenții solicită admiterea încasării prejudiciului moral, din motiv că nu s-a luat în destulă considerație trecerea prin suferințe psihice și fizice de către partea vătămată.

5.1. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora, cu admiterea acțiunii civile și examinarea acesteia în procedură civilă separată. Recurentul invocă că nu s-a elucidat și soluționat cert care va fi prejudiciul real 25 000 lei, cu sau fără 7 000 lei, se include în suma de 25 000 lei sau nu. De asemenea, partea vătămată a menționat că 7 000 lei este prejudiciul material însă nu moral.

5.2. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra faptelor invocate. Din textul deciziei rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și hotărârile cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, fiind în corespundere cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

5.3. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins.

5.4. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins.

6. Verificând argumentele recursurilor ordinare în raport cu actele cauzei Colegiul penal consideră că, acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs constată, că recurenții în expunerea motivelor privind dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului și acțiunea civilă admisă de instanța de apel, fac trimitere expres la temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, acri prevăd că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor

motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurenți, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Mai mult, Colegiul penal reține, că instanța de apel soluționând acțiunea civilă înaintată de apărătorul părții vătămate și apărătorul inculpatului, a menținut hotărârea primei instanțe, prin care a fost dispusă încasarea sumei prejudiciului moral în sumă de 25 000 lei, considerând că este justificat și întemeiat de a încasa din contul inculpatului în folosul părții vătămate, sumă care, în opinia instanței, a fost considerată suficientă și oportună suferințelor morale și psihice suportate de către partea vătămată, menționând că quantumul pretins de partea vătămată de 50 000 lei, este exagerat.

În acest sens, instanța de recurs reține că legiuitorul a acordat prerogativă instanței de judecată de a aprecia și determina quantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat.

Pe aceiași cale de considerente, se enunță că potrivit 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Art. 2037 Cod civil prevede că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Cât privește solicitarea avocatului Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și a ultimului, precum și al avocatului Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr în partea ce țin de încasarea și a prejudiciului material în mărime de 36 521, 51 bani, Colegiul penal susține opinia instanței de apel care a notat că, *acțiunea civilă în cadrul procesului penal a fost înaintată de către partea vătămată Marețchi Vladimir în prima instanță, prin care ultima a solicitat încasarea doar a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, iar prejudiciul material îl va solicita în cadrul unui proces civil aparte (f.d. 88), lucru care a fost luat în*

considerație de către prima instanță care a admis în principiu acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 și 5.1 din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura civilă și a pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura civilă și a pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propun părțile pe caz este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei).

Cît privește motivul invocat de avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul precum că, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată că, în această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar de pe rol, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amenda.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 4.1. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că pedeapsa

aplicată inculpatului a fost individualizată conform prevederilor legale, astfel recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocatul Bîrcă Ludmila în numele părții vătămate Marețchi Vladimir și ultimul, de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Scutari Alexandr, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01 august 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018, în cauza penală în privința lui **Scutari Alexandr XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **03 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan